

(National Interest, 1.10.2012)

Хилари Клинтон, амерички државни секретар (министар спољних послова) спрема се за пут на Балкан. Садашњи локални политички тренутак ставља пред њу многе изазове. Утицај САД и ЕУ у том региону су у слабљењу, док друге заинтересоване силе, као што су Турска, Русија и Израел постају све активније на Балкану.

Грчка, балканска земља која је прва постала члан како НАТО-а тако и ЕУ, својеврсна је велика успешна прича Југоисточне Европе – а од ње све иде низбрдо. Штавише, проблеми и несигурности тог региона представљају више од самог преливања утицаја потеклог из еврокризе; Балкан пролази нестабилну транзицију из једне, релативно добро дефинисане, безбедносне структуре у другу, која је за сада нејасна, и то уз нове снаге које играју све важније улоге – док старе губе своје интересе и утицаје.

У грубим цртама, период који је трајао од потписивања Дејтонских мировних договора крајем 1995. до једностраног проглашења независности Косова у фебруару 2008. дефинисао је амерички балкански "Pax Americana", током кога су сви најважнији европски политички актери прихватили вашингтонске смернице за безбедност Балкана. Оно што је важној јесте да је чак и Москва подржавала кључне елементе америчких погледа за стабилност Балкана – као што су Дејтонски споразуми, Резолуција 1244 СБ УН којом је завршен косовски конфликт, као и Охридски споразум из 2001. за БЈРМ.

Међутим, овај интернационални консензус о политичкој и безбедносној структури Балкана доживео је слом после проглашења независности Косова, коју Москва упорно одбија да прихвати. Чак је и ЕУ по том питању подељена, јер њених пет чланова одбија да призна независност Косова.

Балкан после "Pax Americana"

Пише: Гордон Н. Бардош

недеља, 07 октобар 2012 11:58

